

Rypsi Rapsi 2025

Kuukausittain päivittyvä ajankohtainen
öljykasvien markkinatilanne
meillä ja maailmalla

11 /2021

Katsauksen toimittaa Katariina Vilppula, Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR

16.11.2021

SLC

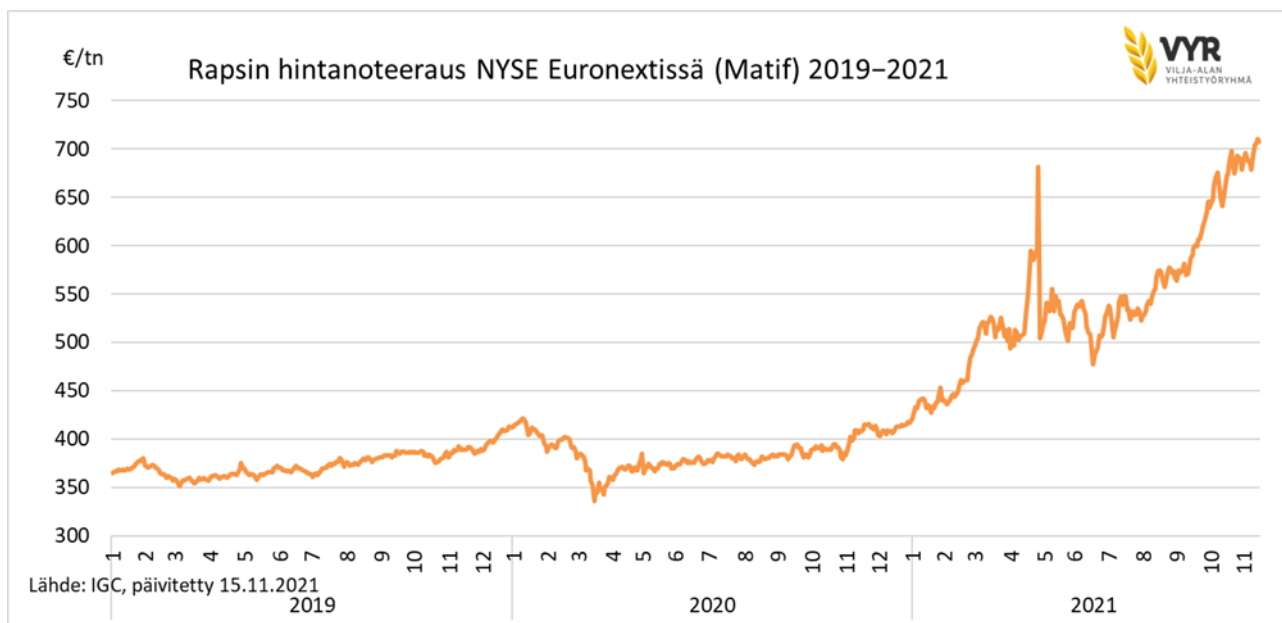
Niemi-säätiö
Kylvösiemensäätiö

Rypsin ja rapsin hintojen nousu on jatkunut myös kotimaassa

Kotimaan rypsin ja rapsin spot-hinnat ovat kirjoitushetkellä (15.11.) 678–694 €/tonni paikkeilla. Alkuvuoden toimitusten hinnat ovat tasolla 681–703 €/tonni. Hinnat ovat jatkaneet nousuaan myös viimeisen kuukauden aikana.

EU:n rapsitase äärimmäisen tiukka ja hinnat korkealla – ensi kaudelle ennakoidaan hintojen laskua

Rapsin lähin futuurinoteeraus (helmi -22) Pariisin pörssissä NYSE Euronextissä on kirjoitushetkellä (15.11.) 707,25 €/tonni. Toukokuun -22 noteeraus on 679,50 €/tonni.

EU:n rapsitase on nyt äärimmäisen tiukka. Ranskalainen analytikkotalo Strategie Grains ennustaa EU:n varastojen painuvan kesäkuun 2022 lopussa ennätyksellisen matalalle, 0,7 milj. tonniin. EU 27 -alueen tämänvuotinen sato nousi 2 % viime vuotta korkeammaksi, mutta laski 5 % viiden vuoden keskiarvosta. Strategie Grains on laskenut arvioitaan rapsin tuonnista EU-alueelle. Erityisesti tuonti Kanadasta laskee jyrkästi. Australian ja Ukrainan rapsiraaka-aine näyttäytyy eurooppalaisten prosessoijien silmissä houkuttelevalta, mutta maailman tiukka tarjontatilanne rajoittaa EU-alueella tuotavan rapsin määrää. Samalla kehittyvien maiden rapsin kysyntä on vahvistunut. Näin ollen myös EU:n rapsin puristusten arvioidaan laskevan jyrkästi, vaikka puristusparginaalit ovat hyvät.

EU:n rapsin hinnat liikkuvat parhaillaan ennätyksellisen korkealla. Hinnoissa tapahtuu pientä liikehdintää raakaöljyn ja soijan vanavedessä. Kanadan satotappioiden lisäksi myös energiamarkkinat ovat tukeneet merkittävästi myös EU:n rapsin hintoja.

Rapsin hintataso on nyt niin korkealla, että sen houkuttelevuus on kärsinyt verrattuna kilpaileviin öljykasveihin. Hintoihin uumoillaankin pientä laskua vuoden 2021 loppuun tultaessa. Hieman jyrkempää laskua odotetaan vuoden 2022 alkuun, kun soijan sadonkorjuu alkaa Etelä-Amerikassa. Hintoja laskee myös se, että rapsin tarjonnan odotetaan kasvavan ensi kaudella 2022/23, sillä korkea hintataso on kannustanut viljelijöitä kylvöille eri puolilla maailmaa. Lisäksi rapsin hinnat Pariisin pörssissä Euronextissä (Matif) kaudelle 2022/23 ovat huomattavasti matalammat kuin kaudelle 2021/22, mikä ohjaa ostajia viivyttämään ostojaan lähemmäs kauden loppua.

Strategie Grains ennustaa EU:n kauden 2022/23 rapsialan nousevan 5,64 milj. hehtaariin (2021/22: 5,25 milj. ha). Kylvöala jää kuitenkin paljon kautta 2019/20 edeltäviä aloja pienemmäksi. Rapsialan odotetaan nousevan huomattavasti läntisissä ja pohjoisissa EU-maissa.

Energiamarkkinoiden vahva kysyntä tukee myös rapsin hintoja

Rapsin tasetilanne on tiukka myös globaalilla tasolla. Kuluvan kauden 2021/22 loppuvarastojen ennustetaan yltävän vain 4,3 milj. tonniin, joka kattaisi 6,1 % maailman käytöistä.

Kanadassa canolan sadonkorjuu on saatu päätökseen ja äärimmäisten sääolosuhteinen (kuumuus, kuivuus, aikainen halla) on vahvistettu leikanneen satoja kovalla kädellä. Suurimman viejamaan sato jää pienimmäksi sitten vuoden 2003. Ukrainan ja Australian hyvät rapsisadot eivät riitä kompensoimaan Kanadan satotappioiden aiheuttamaa vajetta. Näin ollen maailman rapsikaupan odotetaan laskevan jyrkästi kuten myös puristumäärien. Kanadalaisen canolan hinnat nousivat marraskuun alussa historiallisen korkealle.

Rapsin hinnat ovat maailmalla reagoineet myös energiasektorin vahvaan kysyntään. Tilanne energiamarkkinoilla on tiukka koronapandemian jälkeisen taloudellisen elpymisen takia. Raakaöljyn hinta on noussut jyrkästi. Lisäksi palmuöljymarkkinoilla on haasteita. Malesian varastot ovat matalalla, koska työvoimapula hidastaa tuotannon elpymistä ja kysyntä Intian suunnalta on kovaa. Tämä seurauksena kasviöljyjen hinnat nousevat, mikä vaikuttaa osaltaan myös öljykasvien siementen hintoihin.

Myös maailman kasviöljytaseen uskotaan pysyvän tiukkana kuluvalle kaudella. Niin rapsiöljyn kuin rapsin siemenen tarjonta tulee olemaan kysyntään suhteutettuna riittämätöntä. Kauden 2021/22 hintojen odotetaan kuitenkin laskevan, kun sato 2022 lähestyy. Kauden 2021/22 keskimääräinen rapsin hinta tulee silti olemaan historiallisen korkea.

EU:n ja maailman rapsitaseet ovat nyt niin tiukkoja, että se tekee niistä vielä tavanomaista herkempiä epäsuotuisille sääilmiöille. Jos Etelä-Amerikan soijasato kohtaa haasteita, kuten kuumuutta tai kuivuutta, voi se jälleen nostaa rapsin hinnat uusiin ennätyksiin.

Lähteet:

Agritel

Avena

Strategie Grains, EU Oilseed Report